

Verkennd natuuronderzoek Poortgebied Bergsche Heide

Een oriënterend onderzoek in het kader van de
wet- en regelgeving voor natuur

Verantwoording

Titel: Verkennend natuuronderzoek Poortgebied
Bergsche Heide
Onderwerp: Verkennend natuuronderzoek Poortgebied
Bergsche Heide
Projectnummer: 51002190
Klant: Port of Bergen op Zoom B.V
Referentienummer: Text.
Versie: D1.0

Datum: 23-03-2022

Auteur: Luca Prins
E-mailadres: luca.prins@sweco.nl

Gecontroleerd door: Maikell Verkade
Paraaf gecontroleerd:

Vrijgegeven door: Maarten Mouissie
Paraaf vrijgegeven:

Document referentie: c:\users\nllucp\desktop\rapportage
verkennend natuuronderzoek poortgebied
bergsche heide2.docx

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1. Inleiding	8
1.1 Aanleiding	8
1.2 Kader van het onderzoek	8
1.3 Ligging plangebied	9
1.4 Voorgenomen activiteiten	10
2. Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	14
2.1 Toetsingskader	14
2.2 Inventarisatie	14
2.3 Analyse van de mogelijke effecten	16
2.4 Conclusie analyse van mogelijke effecten	16
3. Wet natuurbescherming: soortenbescherming	18
3.1 Toetsingskader	18
3.2 Methode	20
4. Deelgebied I: Poortgebied	25
4.1 Voorkomende ecotopen	25
4.2 Vogels	26
4.3 Planten	29
4.4 Vleermuizen	29
4.5 Overige zoogdieren	33
4.6 Amfibieën en reptielen	35
4.7 Vissen	39
4.8 Ongewervelden	40
4.9 Zorgplicht	40
5. Deelgebied II. Compensatiegebieden	41
5.1 Voorkomende ecotopen	41
5.2 Vogels	44
5.3 Planten	45
5.4 Vleermuizen	45
5.5 Overige zoogdieren	45
5.6 Amfibieën en reptielen	46
5.7 Vissen	46
5.8 Ongewervelden	47
5.9 Zorgplicht	47
6. Wet natuurbescherming: Houtopstanden	48
6.1 Toetsingskader	48
6.2 Inventarisatie	49
6.3 Conclusie	49
7. Natuurbeleidskaders	50
7.1 Toetsingskader	50
7.2 Natuurnetwerk Brabant	50
7.3 Gebieden buiten het NNN	52
7.4 Gemeentelijk beleid	54
8. Conclusies	55
8.1 Wet natuurbescherming	55
8.2 Natuurbeleidskaders	58

Referenties59

Samenvatting

In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van conclusies, voortkomend uit het verkennend natuuronderzoek.

Wet natuurbescherming: gebiedsbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natura 2000-gebieden	Toename stikstofdepositie	Passende beoordeling (uitgevoerd)	In- en extern salderen Aanvragen Wnb-vergunning

Wet natuurbescherming: soortbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Poortgebied			
Vogels	Jaarrond beschermde nesten	Geen	Zorgplicht ¹
	Algemene broedvogels	Mogelijk verstoring broedvogels	Geen
Planten	Geen	Geen	Broedvogelcontrole bij werkzaamheden binnen het broedseizoen (15 maart – 15 augustus)
Vleermuizen	Geen	Geen	Geen
Vleermuizen	Mogelijk verstoring vliegroute, mogelijk aanwezige verblijfplaatsen	Aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroute	Mogelijk is een ontheffing nodig, afhankelijk van resultaten Geen verlichting toepassen in april t/m oktober, tussen zonsondergang en zonsopgang tijdens aanlegfase. Tijdens gebruiksfase verstrooiing tegengaan.
Grondgebonden zoogdieren	Mogelijk verstoring/vernietiging leefgebied marterachtigen (hermelijn, wezel, bunzing, steenmarter en boommarter)	Aanvullend onderzoek functie plangebied marterachtigen	Mogelijk is een ontheffing nodig, afhankelijk van resultaten
Amfibieën en reptielen	Mogelijk vernietiging overwinteringshabitat poelkikker, rugstreeppad en Alpenwatersalamander.	Aanvullend onderzoek levendbarende hagedis	Werken buiten kwetsbare periode amfibieën (d.w.z. buiten oktober t/m april). Indien niet mogelijk is een ontheffing noodzakelijk.

¹ De zorgplicht houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijkerwijs mogelijk, vermeden moeten worden.

		Aantasting leefgebied levendbarende hagedis		Maatregelen treffen om te voorkomen dat rugstreeppadden naar het plangebied toe zullen trekken tijdens werkzaamheden. Schermen plaatsen rondom werkgebied. Mogelijk is een ontheffing noodzakelijk m.b.t. levendbarende hagedis
Vissen		Geen	Geen	Zorgplicht
Ongewervelden		Geen	Geen	Zorgplicht
Wet natuurbescherming: soortbescherming		Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Compensatiegebied A				
Vogels	Jaarrond beschermde nesten	Geen	Geen	Zorgplicht
	Algemene broedvogels	Mogelijk verstoring broedvogels	Geen	Broedvogelcontrole bij werkzaamheden binnen het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) of werken buiten broedseizoen
Planten		Geen	Geen	Geen
Vleermuizen		Geen	Geen	Geen verlichting toepassen (tijdens aanlegfase en gebruiksfase)
Grondgebonden zoogdieren		Geen	Geen	Zorgplicht
Amfibieën en reptielen		Geen	Geen	Werkzaamheden uitvoeren in minst kwetsbare periode (tussen oktober, november, december).
Vissen		Geen	Geen	Werkzaamheden uitvoeren in minst kwetsbare periode (tussen oktober, november, december).
Ongewervelden		Geen	Geen	Zorgplicht
Wet natuurbescherming: soortbescherming		Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Compensatiegebied B				
Vogels	Jaarrond beschermde nesten	Geen	Geen	Zorgplicht
	Algemene broedvogels	Mogelijk verstoring broedvogels	Geen	Broedvogelcontrole bij werkzaamheden binnen het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) of werken buiten broedseizoen
Planten		Geen	Geen	Geen
Vleermuizen		Geen	Geen	Geen verlichting toepassen (tijdens aanlegfase en gebruiksfase)
Grondgebonden zoogdieren		Geen	Geen	Zorgplicht

Amfibieën en reptielen	Geen	Geen	Werkzaamheden uitvoeren in minst kwetsbare periode (tussen oktober, november, december).
Vissen	Geen	Geen	Werkzaamheden uitvoeren in minst kwetsbare periode (tussen oktober, november, december).
Ongewervelden	Geen	Geen	Zorgplicht

Wet natuurbescherming: Houtopstanden	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Houtopstanden	Verwijdering bomen	n.v.t	Melden kap en herplantingsplicht (uitvoering binnen 3 jaar)

Natuurbeleidskaders	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natuurnetwerk Brabant	Aantasting NNB	n.v.t.	Opstellen saldobenadering
Groenblauwe mantel	Aantasting groenblauwe mantel	n.v.t	n.v.t
Gemeentelijk beleid	n.v.t	n.v.t	n.v.t

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Port of Bergen op Zoom B.V. is voornemens om het Poortgebied Bergsche Heide te herontwikkelen om een kwaliteitsimpuls aan het gebied te geven. De ontwikkeling van het Poortgebied Bergsche Heide heeft betrekking op de omvorming en opwaardering van het bestaande recreatiepark (Vredenburg), die in de huidige situatie een verrommelde uitstraling kent. Met de plannen gaat de locatie functioneren als 'recreatieve poort' van de Brabantse Wal. Daarvoor worden binnen het terrein van het recreatiepark twee concrete ontwikkelingen uitgevoerd: de realisatie van het 'Poortgebied' naar het Landschapspark Bergsche Heide en de realisatie van de nieuwe ontsluitingsroute door het Landschapspark inclusief parkeervoorziening. Tevens zullen twee natuurcompensatiegebieden worden ontwikkeld om te compenseren voor het door de plannen aangetaste NNB. In het verleden is ecologisch onderzoek uitgevoerd op verschillende deellocaties binnen het plangebied. Om inzichtelijk te maken of de kans bestaat dat binnen het gehele plangebied beschermde plan- of diersoorten of beschermde gebieden in het geding zijn, is dit verkennende natuuronderzoek uitgevoerd.

1.2 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

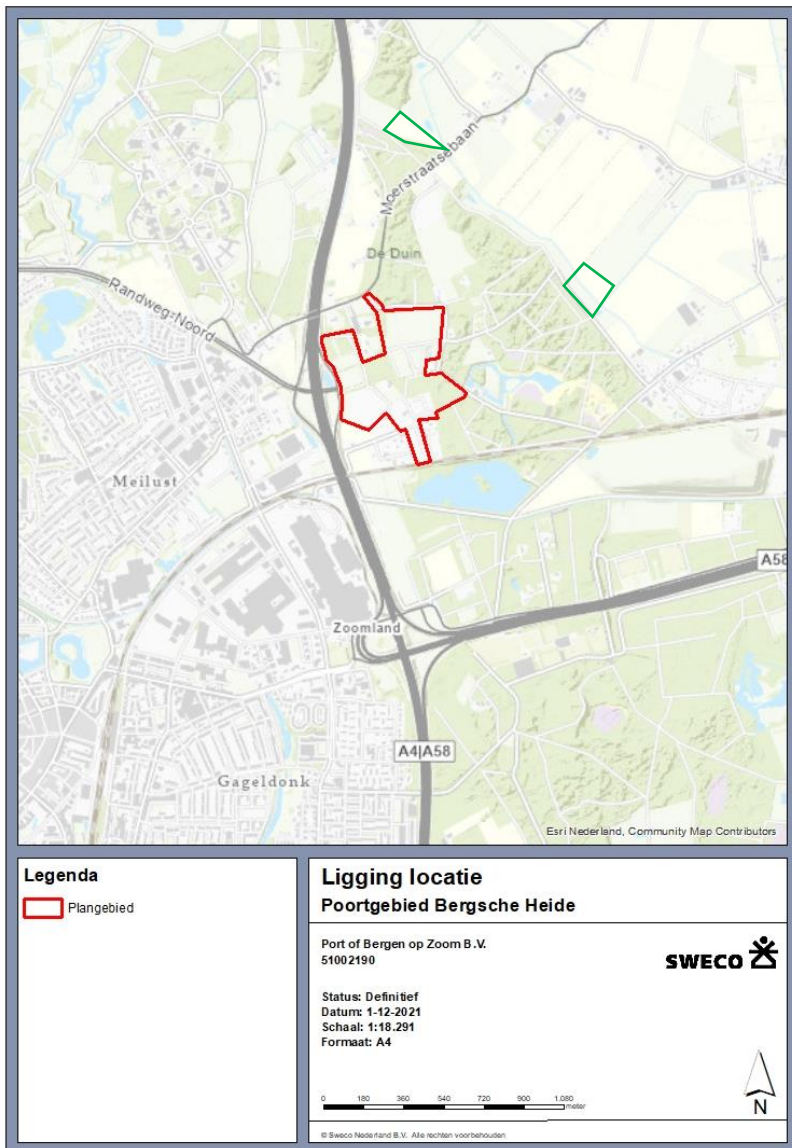
- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden
 - Soorten
 - Houtopstanden
- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Brabant (NNB)
 - Gebieden buiten het NNB (zoals Groenblauwe mantel)
- Gemeentelijk beleid

Het verkennend onderzoek is erop gericht om verder inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het

resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen. In dit verkennend onderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten, houtopstanden en op de natuurbeleidskaders.

1.3 Ligging plangebied

Het plangebied bevindt zich in Bergen op Zoom in de provincie Noord-Brabant. Het plangebied bevindt zich ten noordoosten van het centrum van Bergen op Zoom (Figuur 1). Het plangebied (rood omlijnd Bergsche Heide en groen omlijnd compensatiegebieden). Binnen het plangebied zullen verschillende ontwikkelingen plaatsvinden, namelijk de ontwikkeling van het poortgebied in het westen van het plangebied en de realisatie van de ontsluitingsweg. De twee compensatiegebieden bevinden zich ten noorden en noordwesten van het plangebied en zijn beide langs de Kraggeloop gelegen.

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omlijnd Bergsche Heide en groen omlijnd compensatiegebieden).

1.4 Voorgenomen activiteiten

Niet alleen het Poortgebied en de ontsluitingsweg met parkeervoorziening, maar het gehele terrein van het bestaande recreatiepark, worden in het bestemmingsplan meegenomen. Het voormalige campingterrein wordt getransformeerd tot een camping van deze tijd met 150 recreatiewoningen en 65 chalets/stacaravans. Een 6-tal recreatieve boomhutten en een natuurspeelbos gaan deel uitmaken van de bedrijfsvoering van het nabijgelegen horecabedrijf Brasserie de Berk. Verder vinden er op dit moment geen structurele planologische wijzigingen plaats op het recreatieve deel. Een eventuele uitbreiding en herstructurering van dit recreatiegebied is reeds in bestemmingsplannen juridisch verankerd. Hoe dit recreatiegebied in de toekomst wordt ingericht is nog onbekend. Tot slot wordt met de plannen op 2 locaties geïnvesteerd in natuur- en landschapsontwikkeling in het beekdal van

de Kraggeloop, ten noorden en ten oosten van het landschapspark; op beide locaties worden gronden met agrarisch gebruik omgevormd tot natuur. De toekomstige inrichting van het gehele gebied is weergegeven in figuur 2.

Figuur 2 Toekomstige inrichting plangebied

Het poortgebied krijgt een directe ontsluiting op de A4 en voorziet in een hotel, een energyhub en twee horecavestigingen (Figuur 3).

Figuur 3 Ontwikkeling poortgebied

Het natuurspeelbos gaat deel uitmaken van de bedrijfsvoering van het horecabedrijf Brasserie de Berk. Het gaat om een natuurlijke speeltuin, zonder bijvoorbeeld schommels en klimrekken, geschikt voor bouwen van boomhutten en bruggetjes en daarmee vergelijkbare natuurlijke spelactiviteiten in een bos.

De verouderde camping binnen het plangebied is gesaneerd en wordt getransformeerd tot een camping van deze tijd met 150 recreatiewoningen, 65 chalets/stacaravans en 6 boomhutten. Bij de camping zijn ook - bij de camping behorende - centrale voorzieningen toegestaan. Gedacht moet worden aan: receptie, kantine, verblijfsruimten, sanitaire voorzieningen als ook restaurant, verhuurorganisatie dagrecreatie en een inpandig zwembad.

Tevens zullen er twee compensatiegebieden (Figuur 4) en een ecologische verbindingszone worden gerealiseerd (Figuur 5). De twee compensatiegebieden bevinden zich langs de Kraggeloop en hebben momenteel een agrarische functie. Eén van de compensatiegebieden (gebied A) zal worden ingericht als loofbos. Het tweede compensatiegebied (gebied B) zal worden ingericht als zoom-mantel, waarbij een natuurvriendelijke oever zal worden gerealiseerd langs de aanwezige Kraggeloop.

Figuur 4. Plangebied met compensatiegebieden A & B.

Binnen de compensatiegebieden zal een biotoop worden gecreëerd dat voor meer soorten flora en fauna geschikt is dan het huidige NNB (droog productiebos). De uitwerking van compensatiegebied A is beschreven in het goedgekeurde compensatieplan (Moret, 2018). In de oplegnotitie van dit compensatieplan (Prins, 2022) is tevens de realisatie van compensatieplan B uitgewerkt.

De ecologische verbindingzone welke binnen het plangebied zal worden gerealiseerd zal een breedte hebben van 15 meter en zodoende de natuurgebieden in de omgeving met elkaar verbinden.

2. Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudings-doelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

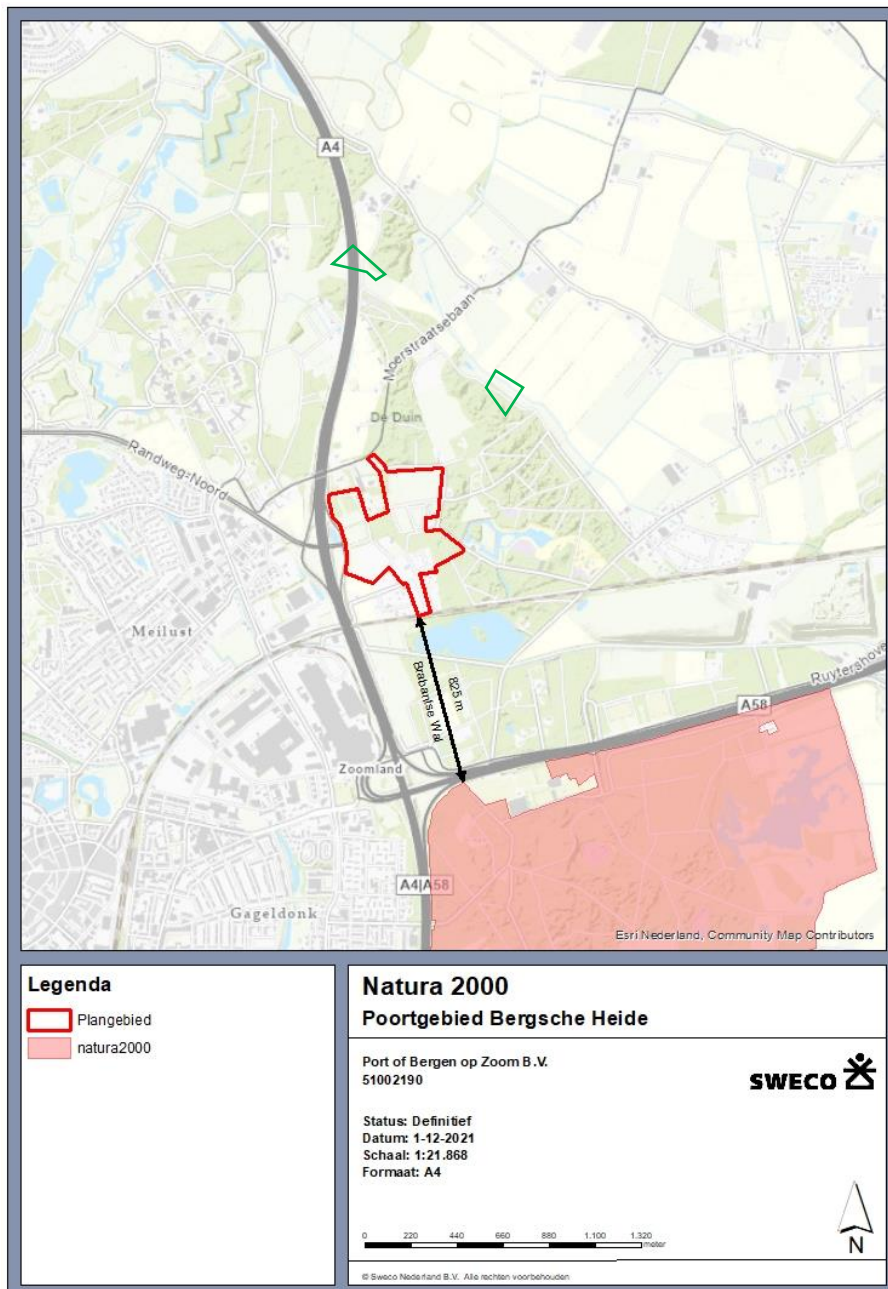
Om dit toetsbaar te maken, kent de Wet natuurbescherming een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb) en een vergunningsplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudings-doelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend, indien een ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project een dwingende reden van groot openbaar belang kent, er geen alternatieven zijn met minder grote effecten op Natura 2000-gebieden en compenserende maatregelen worden getroffen.

In de navolgende paragrafen is beoordeeld of er significante effecten kunnen optreden op Natura 2000-gebieden en zo ja, wat de benodigde vervolgstappen zijn.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de Natura 2000-kaart, zoals deze beschikbaar is via het Nationaal Georegister. Uit

deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op een afstand van 825 meter ten zuiden van het plangebied is gelegen. Dit betreft het Natura 2000-gebied 'Brabantse Wal' (Figuur 5). Dit gebied kent stikstofgevoelige habitattypen in de vorm van Droge heiden (H4030) en zwakgebufferde vennen (H3130). De 'Brabantse Wal' is tevens aangewezen voor de volgende habitatrictijnsorten; Kamsalamander (H1166) en drijvende waterweegbree (H13831).

Figuur 6. Ligging plangebied (rood omcirkeld Bergsche Heide en groen omcirkeld compensatiegebieden) t.o.v. het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied 'Brabantse Wal' ligt op een afstand van circa 825 meter van het plangebied. Licht, trillingen en geluid kunnen tot enkele honderden meters ver reiken. Effecten door externe werking zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring e.d. zijn dan ook – gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden – op voorhand uit te sluiten.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden zal mogelijk materieel ingezet worden dat gepaard kan gaan met stikstofemissie. Stikstofemissie kan optreden tijdens zowel de aanlegfase als de gebruiksfase. Deze emissie kan zich verplaatsen over grote afstand en zodoende resulteren in stikstofdeposities in het Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen. Effecten door een al dan niet tijdelijke of permanente toename aan stikstofdepositie is niet op voorhand uit te sluiten. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwen gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht.

De vrijstelling geldt alleen voor tijdelijke stikstofemissies en niet voor structurele stikstofemissies in de gebruiksfase van het bouwwerk of werk, als gevolg van bijvoorbeeld bewoning, gebruik van een gebouw, of verkeer dat over een weg rijdt. Het plan voorziet in ontwikkelingen met betrekking tot recreatie, wat een verkeersaantrekkende werking wat mogelijk tot een toename aan stikstofdepositie zal leiden in Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats.

Door Sweco is een AERIUS-berekening (Dekker, 2021) uitgevoerd om de mogelijke effecten van stikstofdepositie tijdens de gebruiksfase op Natura 2000-gebieden vast te stellen en een notitie opgesteld. In de notitie is het volgende geconcludeerd:

“Voor de gebruiksfase van de planontwikkeling Poortgebied Bergsche Heide is het effect op de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden berekend. In de berekening is gerekend met de verkeersgeneratie vanuit het plan, het netwerkeffect als gevolg van de nieuwe ontsluitingsweg, de omvorming van landbouwgrond naar natuur, en externe saldering met de emissierechten van een veehouderij. Uit de berekening blijkt dat er in de gebruiksfase geen toenames van de stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/jaar zijn berekend”.

2.4 Conclusie analyse van mogelijke effecten

Effecten door externe werking zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring e.d. zijn vanwege de afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied op voorhand uit te sluiten.

Uit de analyse blijkt dat er mogelijke effecten van stikstofdepositie kunnen optreden op Natura 2000-gebieden als gevolg van het voorgenomen plan.

Voor de gebruiksfase van de planontwikkeling Poortgebied Bergsche Heide is het effect op de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden berekend. Uit de berekening blijkt dat er in de gebruiksfase – na zowel interne als externe

saldering – geen toenames van de stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/jaar zijn berekend.

De toepassing van zowel intern en extern salderen als mitigerende maatregel leidt automatisch tot de verplichting om een Passende Beoordeling uit te voeren en een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming aan te vragen. Een passende beoordeling is opgesteld en een Wnb vergunning is aangevraagd op 2 maart 2022.

3. Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

3.1.1 Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

3.1.2 Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

3.1.3 Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. In gebruik zijnde nesten van vogels zijn te allen tijde beschermd gedurende het broedseizoen.

Van een aantal vogelsoorten geniet de vaste rust- en verblijfplaats een aanvullende jaarronde bescherming. Deze soorten worden genoemd in een beleidsdocument dat onder de Flora- en faunawet is opgesteld². Ook onder Wet natuurbescherming is deze lijst van kracht, maar provincies hebben de mogelijkheid deze aan te passen.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Met artikel 3.10 van de wet wordt het mogelijk gemaakt om die bescherming op te heffen om redenen die onder meer verband houden met de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw, bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer en/of bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. Met artikel 2.82 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant wordt een dergelijke vrijstelling gegeven. De diersoorten waarop de vrijstelling ten behoeve van ruimtelijke ingrepen ziet, worden genoemd in tabel 1.

² Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep (Dienst Regelingen, brief 26 augustus 2009, kenmerk ffw2009,corr.046) te downloaden van de website van het Ministerie van EL&I.

Tabel 1 *Vrijgestelde soorten in Noord-Brabant (Provincie Noord-Brabant, 2020)*

Zoogdieren	Ree
Aardmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Bosmuis	Veldmuis
Dwergmuis	Vos
Dwergspitsmuis	Woelrat
Egel	Wild zwijn
Gewone bosspitsmuis	
Haas	Amfibieën
Huisspitsmuis	Bastaardkikker
Konijn	Bruine kikker
Ondergrondse woelmuis	Gewone pad
Rosse woelmuis	Kleine watersalamander
	Meerkikker

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet natuurbescherming. Er is dan geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

3.1.4 Zorgplicht (artikel 1.11)

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is altijd van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna.

- lid 1) Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - onderdeel a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - onderdeel b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - onderdeel c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- lid 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

3.2 Methode

3.2.1 Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. Het bronnenonderzoek

heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Nationale Database Flora en Fauna (NDFF): periode 2016-2021;
- NDFF Verspreidingsatlas (<https://www.verspreidingsatlas.nl>);
- Voorgaande rapportages.

3.2.2 Voorgaande rapportages

Binnen het plangebied zijn verschillende verkennende en aanvullende onderzoeken uitgevoerd:

Soortenbescherming

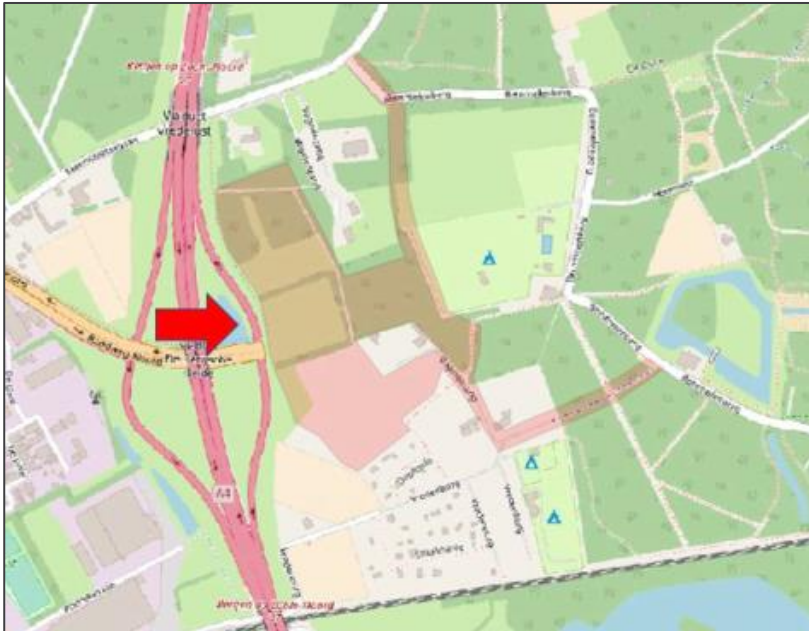
- In 2015 is een quickscan (Spruijt, 2015a) uitgevoerd door AGEL adviseurs, met een focus op het poortgebied (Figuur 7a). In dit onderzoek werd geconcludeerd dat, naast de potentiële aanwezigheid van een potentieel essentiële vliegroute voor vleermuizen, geen beschermde soorten binnen het gebied werden verwacht.
- In 2015 is tevens een quickscan uitgevoerd (Spruijt, 2015b) door AGEL adviseurs uitgevoerd voor het uitgebreide poortgebied en de ontsluitingsweg (Figuur 7b). Hieruit bleek dat de uitbreiding van het poortgebied en de locatie van de beoogde ontsluitingsweg gelegen zijn binnen de NNB (destijds EHS). Geconcludeerd werd dat de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten en de aanwezigheid van een potentieel essentiële vliegroute niet kon worden uitgesloten.

Figuur 7. Onderzoek gebied quickscans 2015 (bron: AGEL adviseurs)

- In 2015 is door Ekoza aanvullend onderzoek (Janse, 2015) uitgevoerd naar vleermuizen rondom Brasserie de Berk en het poortgebied zoals weergegeven in figuur 7a.
- In 2018 is door Ekoza aanvullend onderzoek (Avé, 2018) verricht naar beschermde soorten binnen het poortgebied (met uitbreiding en ontsluitingsweg). Tijdens dit onderzoek zijn de aanwezige bomen

gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Deze zijn niet aangetroffen. Binnen het onderzochte plangebied zijn tevens geen verblijfplaatsen of essentiële vliegroutes van vleermuizen vastgesteld. Wel is vastgesteld dat vleermuizen het gebied gebruiken om te foerageren maar het betreft hier geen essentieel foerageergebied.

Figuur 8 onderzochte locaties (in rood) tijdens het onderzoek naar vleermuizen in 2019.

- Tevens heeft aanvullend onderzoek (Jong de, 2019), uitgevoerd door AnteaGroup plaatsgevonden in 2019. Dit onderzoek naar jaarrond beschermde nesten, vleermuizen, amfibieën en de eekhoorn heeft plaatsgevonden rondom Brasserie De Berk en het naastgelegen bos waar de parkeervoorzieningen zullen worden gerealiseerd (Figuur 9). Uit dit onderzoek is gebleken dat de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten, verblijfplaatsen van vleermuizen en de eekhoorn binnen het plangebied zijn uitgesloten, omdat er tijdens het aanvullend onderzoek geen sporen of verblijfplaatsen van deze soorten zijn aangetroffen. Tijdens het onderzoek zijn de rugstreeppad en de poelkikker in het water rondom Brasserie De Berk waargenomen. Dit deel van het onderzoekgebied valt buiten het huidige plangebied.

Figuur 9. Onderzoeksgebied aanvullend onderzoek 2019 (bron: Antea groep).

Natura 2000-gebieden

- In 2018 is het plan van het Poortgebied op effecten op het nabijgelegen Natura 2000-gebied getoetst (Schellingen & Artz, 2018). Uit deze toetsing bleek dat de plannen niet tot mogelijk negatieve effecten, naast stikstofdepositie, op Natura 2000-gebieden zal hebben. Uit de stikstofberekeningen is gebleken dat mogelijk negatieve effecten op stikstofgevoelige instandhoudingsdoelen binnen de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden Brabantse Wal en Kalmthoutse Heide zijn uit te sluiten.

Gebiedsbescherming

- Een compensatieplan (Moret, 2018) is door AGEL-adviseurs in 2018 opgesteld waarbij het gehele Poortgebied Bergsche Heide is meegenomen. Dit plan voorziet in de compensatie van het aangetaste NNB binnen het plangebied. Binnen dit compensatieplan is het een compensatiegebied ten noorden van het plangebied aangewezen langs de Kraggeloop.

3.2.3 Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 19 november 2021 en is uitgevoerd door een ecoloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en

en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wnb beschermde planten- en diersoorten. Niet-beschermd Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet natuurbescherming.

De geschiktheid van de biotopen is los beoordeeld voor het poortgebied en de compensatiegebieden.

4. Deelgebied I: Poortgebied

4.1 Voorkomende ecotopen

Het plangebied omvat verschillende ecotopen. Op de locatie waar het parkeerterrein en het speelbos gerealiseerd zullen worden is naaldbos (voornamelijk grove den) aanwezig (Figuur 10a). Ook de nieuwe ontsluitingsweg zal dit naaldbos doorkruisen alsmede het westelijker gelegen loofbos (Figuur 10b). Het loofbos (voornamelijk eik en esdoorn) is binnen Poortgebied Bergsche Heide aanwezig vanaf de locatie van de camping tot de Randweg oost. De locatie van het poortgebied grenst aan een gevarieerd bos bestaande uit hoge bomen zoals zomereik, grove den en enkele berken. Het plangebied tussen het bos is begroeid met brem, Amerikaanse vogelkers en diverse grassen (Figuur 10c). Op het terrein van de camping is vervallen bebouwing aanwezig (Figuur 10d).

Figuur 10. Impressie plangebied.

4.2 Vogels

4.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende vogelsoorten voorkomen met jaarrond beschermde nest- en rustplaatsen; bosuil, buizerd, havik, kerkuil, ransuil, torenvalk, wespendif, zwarte specht.

In eerder uitgevoerd aanvullend onderzoek (Avé, 2018) door Ekoza, zijn in de bomen binnen het plangebied geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen en geen nestindicerende waarnemingen gedaan met vogels met jaarrond beschermde nesten. Dit onderzoek is wegens de uitvoeringsdatum niet meer houdbaar. In een tweede aanvullend onderzoek in 2019 (Jong de, 2019) is geen aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het plangebied vastgesteld. Uit deze onderzoeken is gebleken dat het plangebied geen essentieel foerageergebied betreft.

Opgemerkt wordt dat dit onderzoek alleen is uitgevoerd rondom Brasserie De Berk en is daarom niet volledig plandekkend is.

Figuur 11. Geschikt habitat jaar rond beschermde nesten omgeving plangebied.

Omdat het plangebied geschikt broedhabitat biedt voor vogels met jaar rond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen, is tijdens het veldbezoek extra aandacht geschonken aan de inspectie van bomen. De bomen binnen het plangebied zijn visueel geïnspecteerd. Er zijn gedurende het veldbezoek, binnen en in de directe omgeving van het plangebied, geen nesten van vogelsoorten met jaar rond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen. Het plangebied biedt mogelijk wel geschikt foerageergebied voor vogels met jaar rond beschermde nesten. Echter zal er voldoende foerageergebied binnen en in de directe omgeving van het plangebied overblijven zodat de Staat van Instandhouding van deze soorten niet in het geding zal komen door de voorgenoemen plannen.

Het plangebied ligt op nabije afstand van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal. De Brabantse Wal is aangewezen voor de volgende broedvogels: dodaars, geoorde fuut, wespendif, nachtzwaluw, zwarte specht en boomleeuwerik.

Aangewezen vogelsoorten kunnen tevens buiten het Natura 2000-gebied belangrijke leefgebieden hebben. Er is een mogelijkheid dat bovengenoemde soorten zoals de zwarte specht en wespendif van het plangebied gebruik kunnen maken. Het voorkomen van de zwarte specht valt vrijwel volledig samen met de aanwezigheid van oud gemengd bos. Dit is niet aanwezig binnen het plangebied. De nachtzwaluw broedt in Nederland op heidevelden, zandverstuivingen en in open dennenbossen, dit habitat is niet aanwezig binnen het plangebied. De wespendif maakt gebruik van loofbossen en gemengde bossen met open plekken heide en graslandjes. Dit habitat is aanwezig binnen het poortgebied. Echter betreft dit slechts een (zeer) klein oppervlak van het gehele leefgebied van de wespendif. Er is voldoende leefgebied in de omgeving aanwezig. Deze foerageergebieden zijn te vinden aan de noordzijde van de Moerstraatsebaan en ten zuiden van het spoor. Zodoende wordt er geen effect op de Staat van Instandhouding van de soort verwacht.

4.2.2 Overige broedvogels

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd. Daarnaast zijn nesten van inheemse vogelsoorten gedurende de broedperiode³ (ca. half maart – half augustus) beschermd.

Op de locatie van de geplande parkeervoorzieningen en ontsluitingsweg is momenteel naaldbos aanwezig. Hierbinnen is een 'ecowal' gelegen (Figuur 12a). Deze ecowal is een sliert van takkenrillen, houtstapels en stammen en biedt zo beschutting, voeding en verblijfplaatsen voor verschillende diersoorten. Verschillende broedvogels, zoals de winterkoning en roodborst, zouden van de ecowal gebruik kunnen maken als nestlocatie tijdens het broedseizoen. De werkzaamheden kunnen een versturende werking hebben op mogelijk aanwezig broedende vogels.

Ook de bomen en struiken in het plangebied kunnen tijdens het broedseizoen gebruikt worden door algemene broedvogels zoals de houtduif, merel en winterkoning (Figuur 12b).

Figuur 12. Geschikt habitat broedvogels omgeving plangebied.

Omdat de werkzaamheden een verstrend effect kunnen hebben op mogelijk aanwezig broedende vogels wordt aangeraden om de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te laten vinden (globaal 15 maart tot 15 augustus), zodat broedende vogels geen verstoring zullen ervaren. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaats zullen moeten vinden, dient het plangebied en directe omgeving (invloedsfeer van de werkzaamheden) door een ter zake kundig persoon te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van broedvogels kort voorafgaand (uiterlijk een week) aan de werkzaamheden. Deze persoon bepaalt of en waar (op welke verstoringssafstand) werkzaamheden mogen worden uitgevoerd.

³ In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode voor het broedseizoen gegeven omdat bepaalde vogelsoorten (zoals bijvoorbeeld de houtduif) juist vroeg of erg laat in het seizoen kunnen broeden. Van belang is of een broedende vogel aanwezig is. Broedende vogels zijn volgens de Wet natuurbescherming altijd beschermd.

4.3 Planten

In de omgeving van het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten bekend (NDFF 2016-2021). Evenmin bestaan er binnen het plangebied geschikte groeiplaatsen voor deze soorten. Beschermde soorten komen voornamelijk voor in stabiele (voedselarme) habitattypen zoals duinen, heiden en venen. In het betreffende plangebied is geen sprake van een dergelijk habitat en zodoende worden beschermde soorten binnen het plangebied niet verwacht. De soorten die tijdens het veldbezoek zijn waargenomen zoals brem en *Verbascum (spec.)* duiden op een zanderige bodem (Figuur 13). Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde planten is niet noodzakelijk. Ook is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Figuur 13. Aanwezige vegetatie poortgebied; bramenstruik, brem, verbascum spec.

4.4 Vleermuizen

Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat de volgende vleermuissoorten in en/of in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Bij vleermuizen zijn naast de rust- en voortplantingsplaatsen ook voor de functionaliteit daarvan essentiële onderdelen, zoals foerageergebied en vliegroutes, beschermd.

4.4.1 Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn wat hun keuze voor verblijfplaatsen betreft, globaal in te delen in twee typen vleermuizen: gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen (Dietz et al. 2011).

Boombewonende soorten

Soorten zoals de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis maken gebruik van holtes en spleten in bomen als verblijfplaats en worden soms ook achter loshangend schors waargenomen.

Gebouwbewonende soorten

Andere soorten zoals de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger worden uitsluitend in gebouwen aangetroffen. Hier bevinden de verblijfplaatsen zich voornamelijk op zolders, onder dakpannen, in spouwmuren en achter houten betimmering.

In eerder uitgevoerd aanvullend onderzoek uitgevoerd door Ekoza (Jassen, 2015 & Avé, 2018), zijn binnen het plangebied geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld. Onderzoeken met strik beschermde soorten zijn in de regel drie jaar houdbaar. De voorgaande onderzoeken zijn wegens de uitvoeringsdatum, 2015 en 2018, niet meer houdbaar. Tevens zijn de onderzoeken niet volledig plandekkend geweest. Aanvullend onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen is daarom noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is mogelijk nodig.

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere vleermuiskasten aangetroffen op de locatie van de toekomstige parkeervoorzieningen en ontsluitingsweg. Wanneer er met de voorgenomen planontwikkeling bomen gekapt zullen worden waarin vleermuiskasten aanwezig zijn, dienen deze kasten verplaats te worden. De kasten dienen voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecoloog gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen.

Figuur 14. Aanwezige vleermuiskasten locatie parkeervoorzieningen en ontsluitingsweg.

Het is tevens van belang dat er geen verstoring door verlichting optreedt richting de bomen rondom het poortgebied en de parkeervoorzieningen tijdens de werkzaamheden als tijdens de gebruiksfase. Dergelijke verstoring is een overtreding van artikel 3.5, lid 2.

Verstoring tijdens de aanlegfase kan tegengegaan worden door tijdens de kwetsbare periode (april t/m oktober, tussen zonsondergang en zonsopgang) geen verlichting toe te passen bij de werkzaamheden. Indien dit niet mogelijk is, moet de intensiteit en richting van de verlichting zodanig worden aangepast om

verstrooiing richting de bomen binnen en rondom het plangebied tegen te gaan. Er kan worden gewerkt met een amberkleurige vleermuisvriendelijke verlichting met een zogenaamde human/bat response ratio groter of gelijk aan 45. Daarnaast kan er gewerkt worden met armaturen die het licht goed richten met een scherpe bundel om onnodige verstrooiing tegen te gaan, met name ledlampen zijn dan geschikt (BIJ12, 2017).

In de gebruiksfase dient de verlichting zo te worden geplaatst of te worden aangepast dat deze niet richting de bomen schijnt.

4.4.2 Foerageergebieden

Vleermuizen jagen in zeer uiteenlopende biotopen; hoog boven in de lucht, boven open water, langs heggen en lanen, maar ook in dichte vegetatie. Voorbeelden van foerageergebieden zijn bossen, parken, tuinen, plassen, sloten en halfopen of open grasland. Vleermuizen jagen bij voorkeur op beschutte plekken waar insecten makkelijk te vangen zijn. De plaats waar vleermuizen jagen is soort specifiek. Zo jaagt de gewone dwergvleermuis voornamelijk tussen boomkruinen, kleine open plekken en rondom lantaarnpalen en jaagt de laatvlieger liever in open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen (BIJ12, 2017a).

Het plangebied is potentieel geschikt als foerageergebied voor met name de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Het plangebied biedt open plekken waarbij de bomen beschutting bieden. Echter zijn er in de directe omgeving veel foerageergebieden aanwezig in de vorm van beschut grasland ten noorden van de Moerstraatsebaan en ten zuiden van de Spoorweg. Aanvullend onderzoek naar foerageergebieden is daarom niet noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

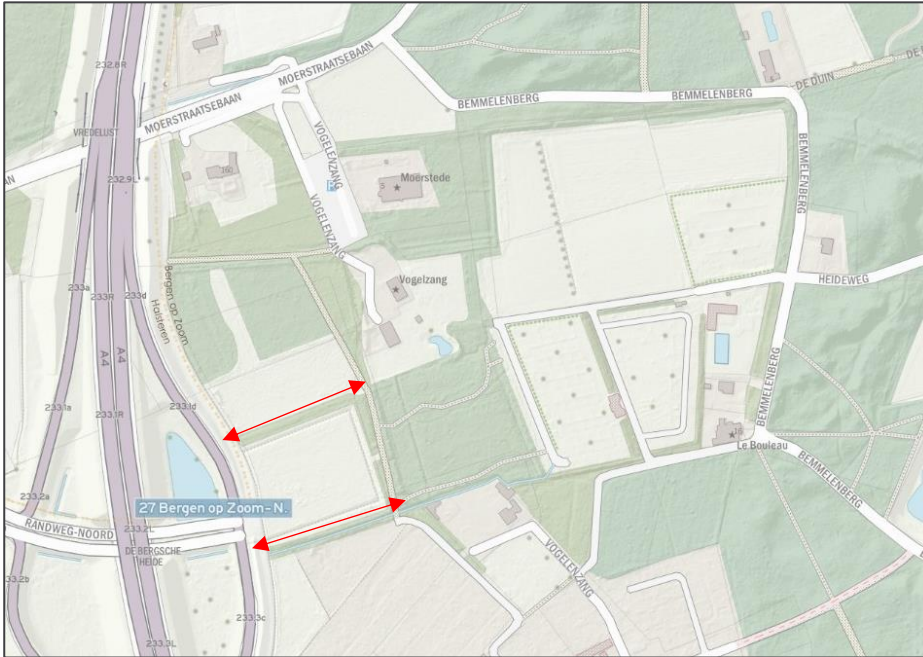

Figuur 15. Potentieel foerageergebied binnen plangebied.

4.4.3 Vliegroutes

De foerageergebieden van vleermuizen kunnen op kilometers afstand van de verblijfplaats liggen. Vleermuizen maken gebruik van vaste vliegroutes tussen

verblijfplaatsen en foerageergebieden. Als een vleermuis op zo'n vliegroute plekken tegenkomt waar veel insecten zijn, zal deze de route tevens gebruikt worden om te jagen. De meeste vliegroutes liggen langs lijnvormige landschapselementen zoals lanen, heggen, bomenrijen en watergangen. Er zijn lijnvormige elementen binnen het plangebied aanwezig op de locatie van het poortgebied (Figuur 16).

Figuur 16. Potentieel geschikte vliegroute binnen plangebied

In de eerder uitgevoerde aanvullende onderzoeken (Janssen, 2015 en Avé, 2018), uitgevoerd door Ekoza, zijn binnen het plangebied geen essentiële vliegroutes vastgesteld. Onderzoeken met strik beschermde soorten zijn in de regel drie jaar houdbaar. De voorgaande onderzoeken zijn wegens de uitvoeringsdatum niet meer houdbaar. Tevens zijn de onderzoeken niet geheel plandekkend geweest. Aanvullend onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van essentiële vliegroutes van vleermuizen is noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is mogelijk nodig.

Figuur 17. Potentiële vliegroutes binnen plangebied

4.5 Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat de volgende beschermde soorten in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen; eekhoorn, bunzing en boommarter. Tevens is het plangebied geschikt voor de hermelijn, wezel en steenmarter. Verder kunnen algemene vrijgestelde soorten zoals de egel, haas en diverse algemene muizensoorten binnen het gebied voorkomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht.

Figuur 18. Geschikt leefgebied marterachtigen

Bunzing

De bunzing is een donkerbruine marterachtige met witte flanken. De bunzing komt voor in verschillende landschapstypen, maar heeft de voorkeur naar kleinschalig landschap in de buurt van water met voldoende schuilmogelijkheden. Dit kunnen droge sloten zijn in weidegebieden, maar ook

houtwallen, heggen en bosranden. De bunzing kan zich verschuilen in oude hopen van konijnen en vossen, maar ook in houtstappels, takkenhopen, steenhopen en holle bomen. In de winter verblijft de bunzing op warmere locaties zoals onder hooibalen bij boerderijen (Zoogdierverseniging, 2021).

Uit het verkennend onderzoek is gebleken dat binnen het plangebied kleinschalig habitat aanwezig is in de vorm van takkenrillen en afwisselende vegetatie. Er zijn binnen het terrein van de camping voldoende verschuilmogelijkheden. Tevens vormt de bomenrij langs het poortgebied geschikt foerageergebied voor de bunzing. In verband met de aanwezigheid van geschikt habitat (kleinschalig landschap en voldoende beschutting) is de aanwezigheid van de bunzing niet uit te sluiten. Aanvullend onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van de bunzing is daarom nodig.

Boommarter

De boommarter komt in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boommarters leven bijvoorbeeld ook in de jonge bossen van de Flevopolders. Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhopen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottigsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan (Zoogdierverseniging, 2021).

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied potentieel geschikte nest- en/of rustlocaties waargenomen (zoals de ecowal). Omdat de boommarter in de directe omgeving (op circa 200 meter van het plangebied) is waargenomen, is het niet uit te sluiten dat het plangebied onderdeel is van de functionele leefomgeving van de boommarter. De aanwezigheid van de boommarter is dan ook niet op voorhand uit te sluiten. Om de aan- dan wel afwezigheid van de boommarter binnen het plangebied vast te stellen is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Hermelijn

De hermelijn heeft zijn hol meestal in een oud mollenest of konijnenhol waarbij hij regelmatig gebruikt maakt van hopen van andere dieren. Om toegang tot een hol te krijgen is een ingang van vijf centimeter nodig. De hermelijn verplaatst zich langs lijnvormige elementen die dekking geven zoals heggen, muurtjes of oeverlijnen. Hermelijnen komen vooral voor in kleinschalige, rommelige, landschappen (Zoogdierverseniging, 2021).

In verband met de aanwezigheid van geschikt habitat (kleinschalig landschap en voldoende beschutting) is de aanwezigheid van de hermelijn niet uit te sluiten. Om de aan- dan wel afwezigheid van de hermelijn binnen het plangebied vast te stellen is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap, maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hopen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren (Zoogdierverseniging, 2021).

In verband met de aanwezigheid van geschikt habitat (kleinschalig landschap en voldoende beschutting) is de aanwezigheid van de wezel niet uit te sluiten. Om de aan- dan wel afwezigheid van de wezel binnen het plangebied vast te stellen is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Steenmarter

De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden. De steenmarter heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt (Zoogdiervereniging, 2021).

In verband met de aanwezigheid van geschikt habitat (kleinschalig landschap en voldoende beschutting) is de aanwezigheid van de steenmarter niet uit te sluiten. Om de aan- dan wel afwezigheid van de steenmarter binnen het plangebied vast te stellen is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is (Zoogdiervereniging, 2021).

Tijdens een aanvullend onderzoek, uitgevoerd door Ekoza (Avé, 2018), is binnen het plangebied geen aanwezigheid van de eekhoorn vastgesteld. De voorgaande onderzoeken zijn wegens de uitvoeringsdatum, 2018, niet langer houdbaar. Tijdens het veldbezoek zijn de bomen in het plangebied gecontroleerd op de aanwezigheid van eekhoornnesten. Het veldbezoek is uitgevoerd tijdens de winter, waar de meeste bomen zonder blad waren. Tijdens deze inventarisatie zijn geen individuen, nesten of overige sporen van activiteit van de eekhoorn waargenomen. Aanvullend onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van de eekhoorn is daarom niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Conclusie

Het poortgebied Bergsche Heide vormt door de aanwezigheid van kleinschalig habitat; bosschages, stuiken, houtwallen en greppels, geschikt habitat voor kleine marterachtigen. Door het kappen van de bomen op de locatie van het poortgebied en de ontsluitingsweg, wordt mogelijk essentieel leefgebied aangetast. Aanvullend onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van de bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter en boommarter is noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is mogelijk nodig.

4.6 Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF komen binnen en in de directe omgeving van het plangebied de volgende beschermde amfibiesoorten voor:
Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, poelkikker en rugstreeppad.

In 2019 is door De Jong aanvullend onderzoek naar amfibieën uitgevoerd. Tijdens aanvullend onderzoek is de aanwezigheid van de vinpootsalamander niet aangetoond. Wel is tijdens dit onderzoek de aanwezigheid van de rugstreeppad, poelkikker en Alpenwatersalamander aangetoond.

Figuur 19 Habitat nabij Brasserie De Berk waar de poelkikker en rugstreeppad zijn waargenomen.

Poelkikker

De poelkikker is een zon- en warmte minnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden. De overwinteringsplaatsen liggen binnen 100 à 200 meter van het water. De poelkikker graaft zich de grond in of overwintert onder stroken en in muizenholletjes. De poelkikker verblijft in winterslaap tijdens de periode oktober tot april (BIJ12, 2017a).

Tijdens het aanvullend onderzoek (Jong, de, 2019) naar amfibieën is de aanwezigheid van de poelkikker aangetoond in het water rondom Brasserie de Berk. Dit water ligt buiten het plangebied, maar grenst hier wel aan. Zodoende is potentieel overwinteringshabitat en landhabitat aanwezig binnen het plangebied. Het plangebied vormt echter geen essentieel leefgebied van de poelkikker. Het overgrote habitat rondom Brasserie de Berk zal onaangetast blijven; zodoende blijft genoeg landhabitat over en hebben de werkzaamheden geen impact op de populatie. Binnen het plangebied is geschikt winterhabitat aanwezig.

Wanneer er gewerkt wordt buiten de kwetsbare periode van de poelkikker, dus wanneer deze niet in winterrust is (tussen april en oktober), kunnen negatieve effecten op de soort worden voorkomen. Indien werken buiten de kwetsbare periode van de poelkikker niet mogelijk is, is het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een echte pioniersoort en komt vooral voor op terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen aangebrachte dynamiek. Bouwterreinen, zand- en kleiafgravingen, bouwterreinen en (rivier)duinen vormen een geschikt landbiotoop. Daarnaast komt de soort voor in agrarisch gebied en in pas geschoonde sloten en andere wateren in grasland- en akkergebieden. De rugstreeppad kan afstanden tot wel circa 5 kilometer afleggen op zoek naar geschikt leefgebied en kan zodoende snel nieuwe gebieden ontdekken en

koloniseren. De soort overwintert in vergraafbare bodems. De overwinteringslocaties bevinden zich in muizenholletjes en onder stronken en puin. Tussen half april en mei trekt de soort naar voortplantingswater, waaraan deze weinig eisen stelt. Het voortplantingswater kenmerken zich over het algemeen als (tijdelijk aanwezige) ondiepere, meestal vegetatie loze, wateren. Regenplassen, ondergelopen graslanden, en volgelopen sporen van zware voertuigen vormen ideaal voortplantingswater (BIJ12, 2017b).

Tijdens het aanvullend onderzoek (Jong, de, 2019) naar amfibieën is de aanwezigheid van de rugstreeppad aangetoond in het water rondom Brasserie de Berk. Dit water ligt buiten het plangebied, maar grenst hier wel aan. Zodoende is potentieel overwinteringshabitat en landhabitat aanwezig binnen het plangebied. Het plangebied vormt echter geen essentieel leefgebied van de rugstreeppad. Het overgrote habitat rondom Brasserie de Berk zal onaangetaast blijven; zodoende blijft genoeg landhabitat over en hebben de werkzaamheden geen impact op de populatie. Binnen het plangebied is echter wel geschikt winterhabitat aanwezig. Wanneer er gewerkt wordt buiten de kwetsbare periode van de rugstreeppad, dus wanneer deze niet in winterrust is (tussen april en oktober), kunnen negatieve effecten op de soort worden voorkomen. Indien werken buiten de kwetsbare periode van de rugstreeppad niet mogelijk is, is het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

De rugstreeppad verplaatst zich tijdens de actieve periode naar locaties met open zand, maar ook naar locaties met plassen gevormd door zware voertuigen of door graafwerkzaamheden. Deze, voor de rugstreeppad geschikte locaties, zijn op dit moment niet aanwezig binnen het plangebied. Echter is er een grote kans dat deze ontstaan tijdens de werkzaamheden. Er kan worden voorkomen dat rugstreeppadden de werklocatie gaan bevolken door het gebied waar de werkzaamheden plaats gaan vinden uit te rasteren. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog, welke minimaal 10 centimeter is ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken, moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen. Er moet regelmatig gecontroleerd worden op kieren en overhangende vegetatie.

Vinpootsalamander

Vinpootsalamanders worden in Nederland in twee landschapstypen aangetroffen, de heidegebieden op de hogere zandgronden en het heuvellandschap van Zuid-Limburg. Als voortplantingswater wordt hier met name gebruik gemaakt van zwakzure, permanente vennen, plassen en bospoelen. In het heuvellandschap planten vinpootsalamanders zich voort in bronpoeltjes, bospoelen, drinkpoelen en kleine, zwakstromende beekjes. Ze vertonen hierbij een vrij grote tolerantie voor zuur water. Over overwintering op het land is vrijwel niets bekend (Ravon, 2022).

Tijdens het veldbezoek bleek het plangebied niet te beschikken over geschikt leefgebied, voortplantingswater of geschikt overwinteringshabitat voor de vinpootsalamander. Binnen het plangebied is geen water aanwezig. Tevens vormt het bosgebied rondom Brasserie de Berk geen geschikt leefgebied voor de vinpootsalamander. Aanvullend onderzoek of een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander is wat betreft voortplantingswater niet kieskeurig. De soort wordt dan ook in verschillende typen wateren aangetroffen. De soort plant zich voort in bospoelen en karrensporen en in bronsstroompjes langs beken. Overwintering vindt meestal plaats op het land tussen oktober en maart, onder steenhopen houtstapels en bladhopen (Buggenum, Geraerd & Lenders, 2009).

Uit het aanvullend onderzoek (Jong, de, 2019) is bekend dat de Alpenwatersalamander voorkomt binnen het water gelegen naast Brasserie de Berk. Dit water ligt buiten het plangebied, maar grenst hier wel aan. Zodoende is potentieel overwinteringshabitat en landhabitat aanwezig binnen het plangebied. Het plangebied vormt echter geen essentieel leefgebied van de Alpenwatersalamander. Het overgrote habitat rondom Brasserie de Berk zal onaantast blijven; zodoende blijft genoeg landhabitat over en hebben de werkzaamheden geen impact op de populatie. Binnen het plangebied is geschikt winterhabitat aanwezig. Wanneer er gewerkt wordt buiten de kwetsbare periode van de poelkikker, dus wanneer deze niet in winterrust is (tussen april en oktober), kunnen negatieve effecten op de soort worden voorkomen. Indien werken buiten de kwetsbare periode van de poelkikker niet mogelijk is, is het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. *Conclusie*

Rondom Brasserie De Berk is de poelkikker, rugstreeppad en Alpenwatersalamander geschikt overwinteringshabitat aanwezig. Wanneer er gewerkt wordt buiten de kwetsbare periode van deze soorten (tussen april en oktober), kunnen negatieve effecten worden voorkomen. Indien werken buiten de kwetsbare periode van de poelkikker, rugstreeppad en Alpenwatersalamander niet mogelijk is, is het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

4.7 Reptielen

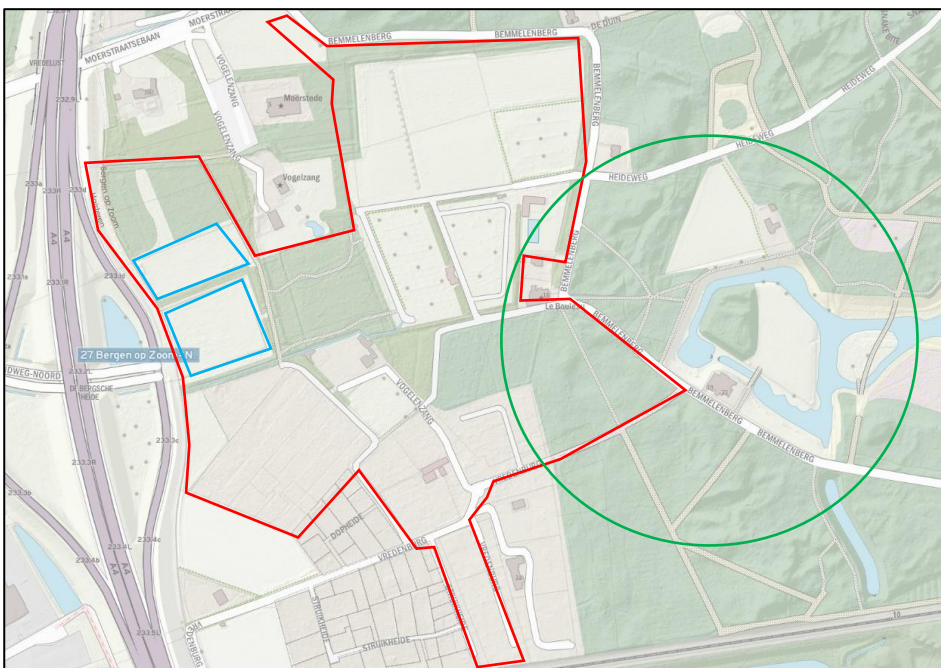
Volgens gegevens van de NDFF komen binnen en in de directe omgeving van het plangebied geen beschermde amfibiesoorten voor. Echter is het plangebied op basis van habitat geschikt voor de levendbarende hagedis.

De levenbarende hagedis komt voor in open bossen, open heideterreinen, ruige graslanden en in de bermen van (spoor)wegen. De soort heeft een voorkeur voor de typische mantelvegetatie bij de overgang van bos naar aangrenzend cultuurland. Hier is de afwisseling van voldoende beschutting met locaties om te zonnen van belang (Buggenum, Geraerd & Lenders, 2009).

Binnen het plangebied is geschikt leefgebied aanwezig voor de levendbarende hagedis (Figuur 20). De Om de aan-, dan wel afwezigheid van de levendbarende hagedis aan te tonen is nader onderzoek noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is mogelijk nodig.

Figuur 20. Geschikt leefgebied levendbarende hagedis.

Figuur 21. Plangebied (rood) met geschikt overwinteringshabitat voor de poelkikker en rugstreeppad (groen) en geschikt habitat voor levendbarende hagedis (blauw).

Conclusie

Binnen het plangebied is geschikt habitat aanwezig voor de levendbarende hagedis. Om de aan-, dan wel afwezigheid van de levendbarende hagedis aan te tonen is nader onderzoek noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is mogelijk nodig.

4.8 Vissen

Er is geen water aanwezig binnen het plangebied. Derhalve kan de aanwezigheid van beschermde vissen op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

4.9 Ongewervelden

Volgens gegevens van de NDFF komen de in en in de omgeving van het plangebied geen beschermde ongewervelden voor. Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitattypen die voorkomen in bijvoorbeeld duinen, heiden of venen of hebben specifieke waardplanten nodig. In het plangebied is geen sprake van een dergelijke leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor beschermde soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.10 Zorgplicht

Binnen het plangebied kunnen vrijgestelde soorten voorkomen zoals konijnen, muizen en egels. De zorgplicht geldt voor alle (ook de onbeschermde) plant- en diersoorten. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Een manier om aan de zorgplicht te voldoen is om de werkzaamheden vanaf één kant rustig op te starten. Bij voorkeur van een drukke locatie naar een rustige locatie toe, zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Tevens wordt aangeraden om in verband met verstoring van aanwezige dieren de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit te voeren.

5. Deelgebied II. Compensatiegebieden

5.1 Voorkomende ecotopen

5.1.1 Compensatiegebied A

Compensatiegebied A is gelegen op 700 meter ten noorden van het plangebied. Het gebied betreft een voormalig agrarisch perceel wat hoofdzakelijk is begroeid met Engels raaigras (Figuur 22). Het perceel grenst enerzijds aan een bos en anderzijds aan het reeds gerealiseerde natuurgebied langs de Kraggeloop.

Figuur 22. Impressie plangebied A

Figuur 23. Compensatiegebied A (in rood) met naastgelegen poel (in blauw).

Het perceel zal worden ingericht met bos en daarna aansluiten op het reeds aanwezige bos behorend tot het NNB. Het aan te leggen bos zal bestaan uit minimaal 75% inheemse loofbomen en struiken, 25% van de oppervlakte zal worden aangeplant met naaldhoutsoorten zoals grove den. De grasmat zal worden gefreesd, waarna de jonge bomen machinaal zullen worden aangeplant.

5.1.2 Compensatiegebied B

Compensatiegebied B is gelegen op 400 meter ten noordwesten van het plangebied. Het gebied omvat een akker van een voormalige aardbeienkwekerij (Figuur 24). De Kraggeloop loopt door het gebied en is aan de noordoostelijke zijde begroeid met elzen. Aan de zuidzijde grenst het gebied aan de Delweg met achtergelegen bos.

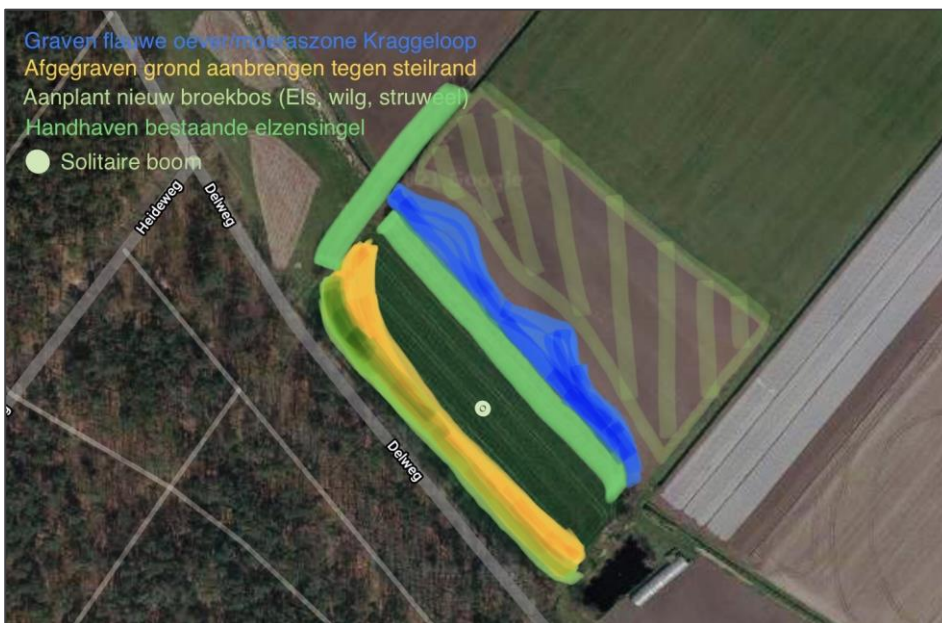

Figuur 24. Impressie plangebied B

Figuur 25. Compensatiegebied B (in rood) langs de Kraggeloop (in blauw).

De oever van de Kraggeloop zal worden aangepast naar een flauwe natuurlijke oever. De aanwezige bomen zullen daarbij behouden blijven omdat deze van waarde zijn voor vogels. De vrijgekomen grond zal op het zuidelijke perceel verwerkt worden, tegen de steilrand die daar door vroegere afgravingen is ontstaan. Op het noordelijke perceel zal een struweelzone worden gecreëerd op de aangebrachte grond. Het resterende open deel wordt dan kruiden- en faunarijk grasland (Figuur 26).

Figuur 26 Ontwikkelingen compensatiegebied B (bron: Brabants Landschap)

5.2 Vogels

5.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende vogelsoorten voorkomen met jaarrond beschermde nest- en rustplaatsen; bosuil, buizerd, havik, kerkuil, ransuil, torenvalk, wespandief, zwarte specht.

Compensatiegebied A

Binnen het gebied zijn geen bomen aanwezig. Compensatiegebied A grenst wel aan de zuidoostelijke zijde aan bos. Binnen dit bosgedeelte zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. De natuurontwikkelingen zullen geen verstoring op potentieel aanwezige vogels met jaarrond beschermde nesten hebben. Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Compensatiegebied B

Binnen compensatiegebied B zijn enkele bomen aanwezig. In deze bomen zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het gebied grenst aan de zuidzijde aan bos. De natuurontwikkelingen zullen geen verstoring op potentieel aanwezige vogels met jaarrond beschermde nesten hebben. Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Overige broedvogels

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd. Daarnaast zijn nesten van inheemse vogelsoorten gedurende de broedperiode⁴ (ca. half maart – half augustus) beschermd.

Compensatiegebied A

Compensatiegebied A bestaat uit grasland en is daarom geschikt voor broedvogels zoals de graspieper en de veldleeuwerik.

Compensatiegebied B

Compensatiegebied B is wegens de intensieve bewerking van de grond niet geschikt voor algemene broedvogels. Wel vormen de aanwezige bomen rond de Kraggeloop geschikt habitat voor algemene broedvogels.

Conclusie

Omdat de werkzaamheden een verstorend effect kunnen hebben op mogelijk aanwezig broedende vogels wordt aangeraden om de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te laten vinden (globaal 15 maart tot 15 augustus), zodat broedende vogels geen verstoring zullen ervaren. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaats zullen moeten vinden, dient de projectlocatie en directe omgeving (invloedsfeer van de werkzaamheden) door een ter zake kundig persoon te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van broedvogels kort voorafgaand (uiterlijk een week) aan de werkzaamheden.

⁴ In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode voor het broedseizoen gegeven omdat bepaalde vogelsoorten (zoals bijvoorbeeld de houtduif) juist vroeg of erg laat in het seizoen kunnen broeden. Van belang is of een broedende vogel aanwezig is. Broedende vogels zijn volgens de Wet natuurbescherming altijd beschermd.

Deze persoon bepaalt of en waar (op welke verstoringsafstand) werkzaamheden mogen worden uitgevoerd.

5.3 Planten

Compensatiegebied A & B

De compensatiegebieden betreffen voormalige agrarische percelen. Binnen het plangebied zijn geen geschikte groeiplaatsen voor deze soorten aanwezig. Beschermde soorten komen voornamelijk voor in stabiele (voedselarme) habitattypen zoals duinen, heiden en venen. In het betreffende plangebied is geen sprake van een dergelijk habitat en zodoende worden beschermde soorten binnen het plangebied niet verwacht. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde planten is niet noodzakelijk. Ook is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

5.4 Vleermuizen

Compensatiegebied A & B

Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat de volgende vleermuissoorten in en/of in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Binnen de compensatiegebieden zijn geen hoge bomen (met holen of gaten) en bebouwing aanwezig, zodoende kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten. Tevens zijn er geen potentieel geschikte vliegroutes aanwezig. Mogelijk betreffen de gebieden wel foerageergebied. Echter zullen de gebieden na de werkzaamheden van hogere kwaliteit zijn voor vleermuizen. Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

De werkzaamheden kunnen mogelijk verstoring door verlichting hebben als gevolg. Het is van belang dat er geen verstoring door verlichting optreedt. Dergelijke verstoring is een overtreding van artikel 3.5, lid 2. Verstoring tijdens de aanlegfase kan tegengegaan worden door tijdens de kwetsbare periode (april t/m oktober, tussen zonsondergang en zonsopgang) geen verlichting toe te passen bij de werkzaamheden (BIJ12, 2017).

5.5 Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF (2016-2021) blijkt dat de volgende beschermde soorten in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen; eekhoorn, bunzing en boommarter.

Compensatiegebied A

Compensatiegebied A bestaat uit een open terrein zonder schuilmogelijkheden. Het gebied grenst aan bos en biedt begroeiing rondom de poel aan de overzijde geschikte schuilmogelijkheden.

Het plangebied is geschikt voor de hermelijn, wezel en steenmarter. Verder kunnen algemene vrijgestelde soorten zoals de egel, haas en diverse algemene muizensoorten binnen het gebied voorkomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht

Deze gebieden zullen niet worden aangetast. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Compensatiegebied B

Compensatiegebied B vormt door de aanwezigheid van kleinschalig habitat (bosschages, stuiken, aanwezigheid water) geschikt habitat voor kleine marterachtigen. Echter zal de huidige begroeiing onaangetast blijven, zullen de werkzaamheden tijdelijk zijn en zodoende potentiële verstoring op beschermde soorten minimaal zijn.

Het plangebied is geschikt voor de hermelijn, wezel en steenmarter. Verder kunnen algemene vrijgestelde soorten zoals de egel, haas en diverse algemene muizensoorten binnen het gebied voorkomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht

Aanvullend onderzoek is niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

5.6 Amfibieën en reptielen

Volgens gegevens van de NDFF komen binnen en in de directe omgeving van het plangebied de volgende beschermde amfibie- en reptielsoorten voor: Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, poelkikker en rugstreeppad.

Compensatiegebied A

Het compensatiegebied A bestaat uit dicht begroeid grasland en vormt geen geschikt habitat voor amfibieën. De Alpenwatersalamander is aangetroffen in de naastgelegen poel, maar deze zal geen gebruik maken van het compensatiegebied omdat er enkel gras aanwezig is en geen schuilmogelijkheden zoals stronken en bladeren. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Compensatiegebied B

De Kraggenloop loopt door compensatiegebied B, maar is door het stromende water niet geschikt voor de in de omgeving voorkomende beschermde soorten zoals de poelkikker, rugstreeppad, Alpenwatersalamander en vinpootsalamander. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Echter is het wel noodzakelijk om de werkzaamheden aan de Kraggeloop uit te voeren in de periode tussen oktober, november en december, met de voorkeur in de maand oktober. Dit is namelijk de periode tussen de voortplanting en de winterrust van amfibieën.

5.7 Vissen

Compensatiegebied A

De compensatiegebieden is gelegen langs de Kraggeloop, maar er zullen geen werkzaamheden plaatsvinden aan de watergang. Teven worden op basis van habitat en verspreidingsgegevens geen beschermde soorten binnen de Kraggeloop verwacht. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Compensatiegebied B

De Kraggeloop loopt door compensatiegebied B. De oever zal hier aan één zijde worden aangepast naar een natuurvriendelijke oever. Er worden op basis van habitat en verspreidingsgegevens geen beschermde soorten binnen de Kraggeloop verwacht. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet

noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Echter is het wel noodzakelijk om de werkzaamheden aan de Kraggeloop uit te voeren in de periode tussen oktober, november en december, met de voorkeur in de maand oktober. Dit is namelijk de periode tussen de voortplanting en de winterrust van vissen.

5.8 Ongewervelden

Compensatiegebied A & B

Volgens gegevens van de NDFF komen de in en in de omgeving van het plangebied geen beschermde ongewervelden voor. Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitattypen die voorkomen in bijvoorbeeld duinen, heiden of venen of hebben specifieke waardplanten nodig. In het plangebied is geen sprake van een dergelijke leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor beschermde soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten binnen de compensatiegebieden. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

5.9 Zorgplicht

Binnen het plangebied kunnen vrijgestelde soorten voorkomen zoals konijnen, muizen en egels. De zorgplicht geldt voor alle (ook de onbeschermde) plant- en diersoorten. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Een manier om aan de zorgplicht te voldoen is om de werkzaamheden vanaf één kant rustig op te starten. Bij voorkeur van een drukke locatie naar een rustige locatie toe, zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Tevens wordt aangeraden om in verband met verstoring van aanwezige dieren de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit te voeren.

6. Wet natuurbescherming: Houtopstanden

6.1 Toetsingskader

Houtopstanden buiten de bebouwde kom, bestaande uit een rij van tenminste 20 bomen of een oppervlakte van tenminste 10 are (1.000 m²) bestaande uit boomvormers zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming, tenzij deze zich binnen de bebouwde kom bevinden. Deze bescherming geldt ook wanneer velling van een (klein) deel van dergelijke beplantingen beoogd wordt. Voor de eigenaar van de grond die een houtopstand geheel of gedeeltelijk velt of laat vellen, geldt een meldings- en herplantingsplicht. De melding dient ingediend te worden bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag in deze is provincie Noord-Brabant.

Bovenstaand is niet noodzakelijk wanneer de houtopstanden vallen onder de volgende categorieën (Wnb hfd 4, artikel 4.1):

- a. houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande:
 - i. 1° wegbeplantingen;
 - ii. 2° beplantingen langs waterwegen, en
 - iii. 3° éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- a. het dunnen van een houtopstand;
- b. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1. 1° ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - 2. 2° bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 - 3. 3° zijn aangelegd na 1 januari 2013.

6.2 Inventarisatie

Uit inventarisatie blijkt dat het plangebied buiten de bebouwde komgrens ligt. Dat betekent dat de provincie bevoegd gezag is en de bomen beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming.

6.3 Conclusie

Met de voorgenomen werkzaamheden worden meerdere bomen gekapt binnen een totaal oppervlak van 9.088 m². Deze bomen zijn beschermd op grond van de Wet natuurbescherming binnen het onderdeel houtopstanden. Herplantplicht kan opgelegd worden door het bevoegd gezag als voorschrift voor het afgeven van een vergunning. Binnen het compensatieplan (Moret, 2018) is reeds uitgewerkt waar het verloren bosareaal opnieuw aangeplant zal worden. De aanplant zal plaatsvinden binnen de aangewezen compensatiegebieden.

7. Natuurbeleidskaders

7.1 Toetsingskader

Het beleidskader van provincie Noord-Brabant bestaat uit:

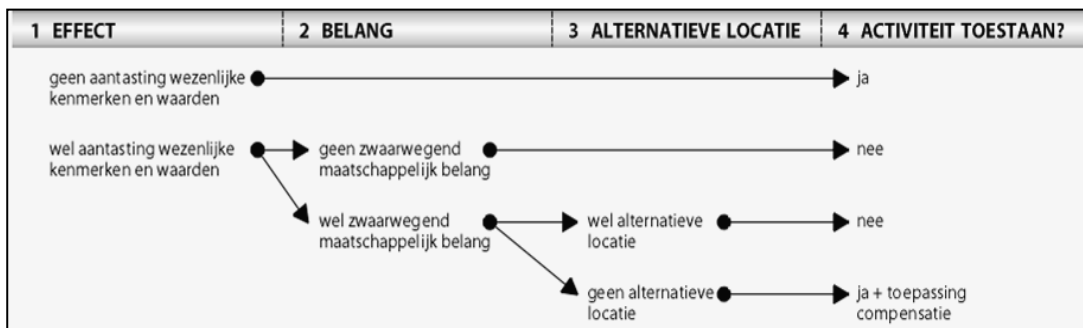
- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Brabant (NNB);
 - gebieden buiten het NNB (zoals Groenblauwe mantel).
- Gemeentelijk beleid:

7.2 Natuurnetwerk Brabant

7.2.1 Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNB is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNB voor provincie Brabant is vastgelegd in Artikel 3.15 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (2021).

De afweging voor ingrepen in het NNB gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNB-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dienen te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNB uitkomst bieden om projecten in het NNB te realiseren.

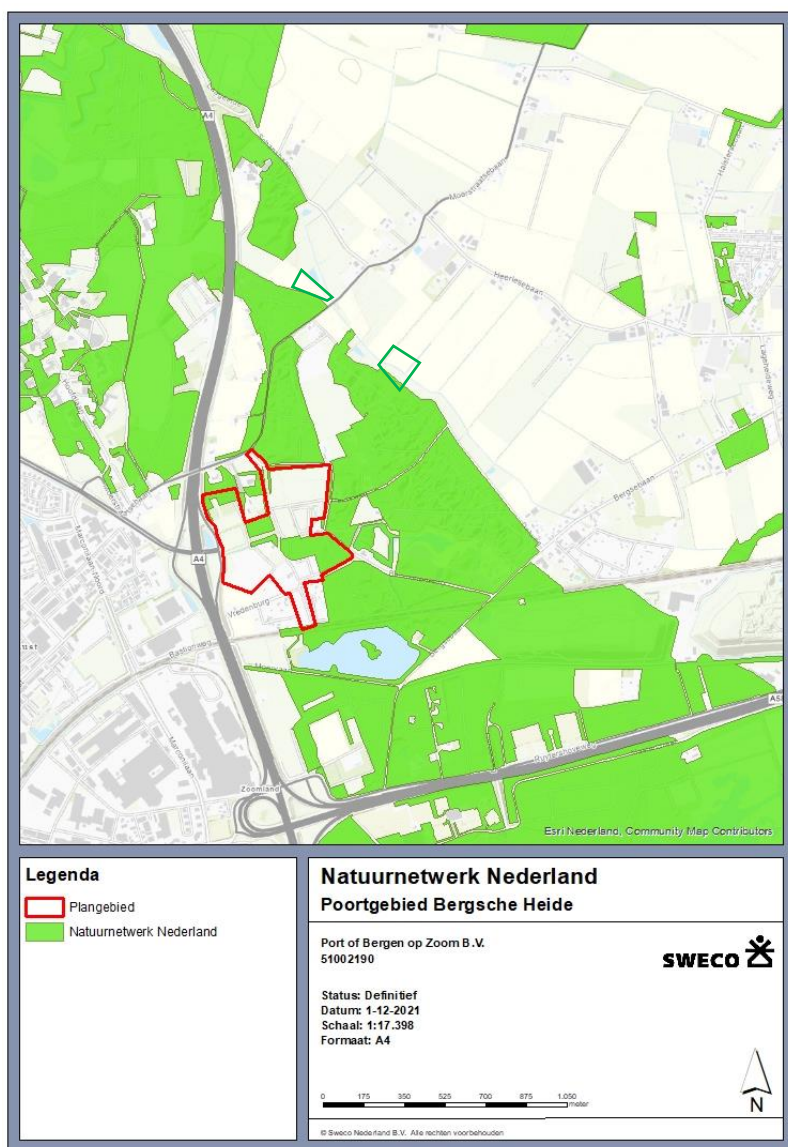

Figuur 27. Schema: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNB-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. In provincie Noord-Brabant is de externe werking van het NNB wel van toepassing. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het project-gebied.

7.2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van NNB-gebieden is gebruik gemaakt van het geoportaal van provincie Noord-Brabant. Uit het geoportaal blijkt dat het plangebied binnen de NNB valt (Figuur 28). Het plangebied valt onder de omgevingsvisie, vastgesteld door provincie Noord-Brabant, en is aanwezig als natuurbeheertype N16.03 Droog bos met productie.

Figuur 28. Ligging plangebied (rode lijn Bergsche Heide en en (groene lijn compensatiegebieden) t.o.v. NNN-gebieden (aangegeven in groen).

7.2.3 Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is gelegen in een NNB-gebied. Effecten op NNB-gebieden kunnen, gelet op de ligging binnen een NNB-gebied voor het voorgenomen project niet worden uitgesloten. Een aanvullende procedure is in dit geval nodig in de vorm van een nee, tenzij-toets of een saldobenadering. Om te compenseren voor de aantasting aan NNB is gekozen voor een saldobenadering.

Voor de natuurcompensatie voor de realisatie van het bestemmingsplan zijn percelen in het Kraggeloopgebied ten noordoosten (18.774 m²) en oosten (25.711 m²) van het plangebied Bergsche Heide aangekocht. Dit heeft geresulteerd in een potentiële natuurcompensatie van 44.485 m². De beoogde natuurcompensatie voldoet daarmee ruimschoots aan de compensatieopgave conform de richtlijnen binnen de provinciale Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. De twee compensatiegebieden voor het verloren NNB zullen van hogere kwaliteit zijn dan het huidige NNB (droogbos met productie) en zodoende het NNB op termijn robuuster maken. In 2018 is een compensatieplan (Moret, 2018) opgesteld voor compensatiegebied A. Compensatiegebied B zal nader worden uitgewerkt in een oplegnotitie.

7.3 Gebieden buiten het NNN

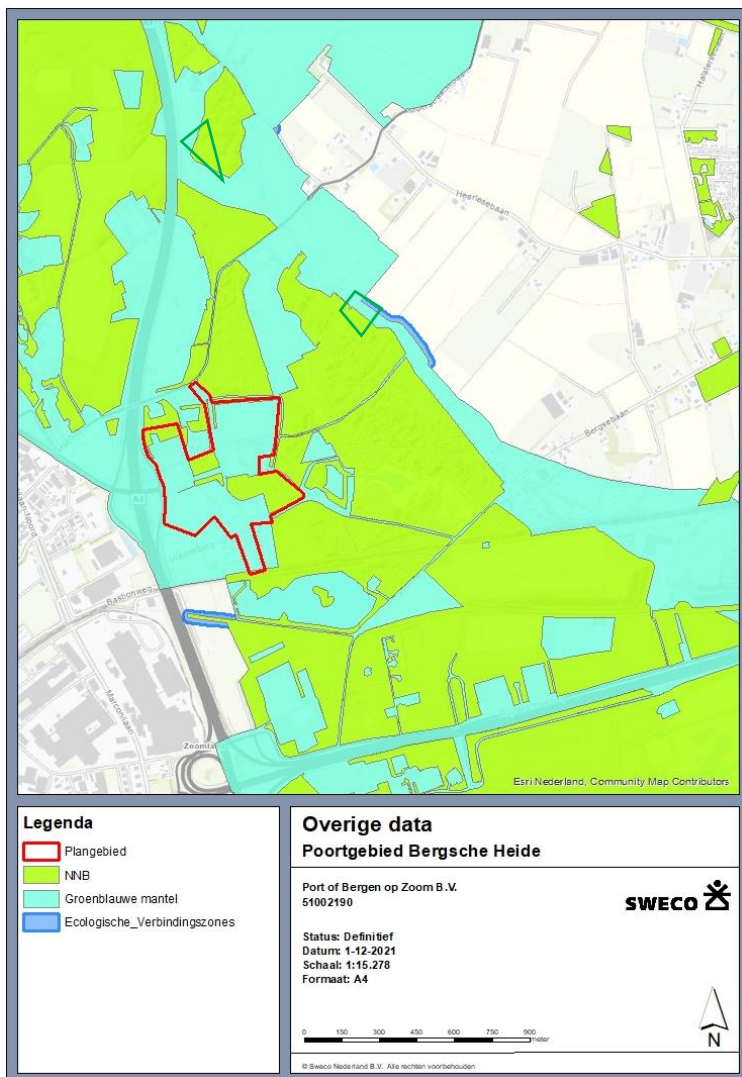
7.3.1 Groenblauwe mantel

Toetsingskader

De Groenblauwe mantel wordt via Artikel 3.32 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (2021) beschermd. Bestemmingsplannen welke negatieve effecten teweeg zullen brengen op de Groenblauwe mantel, zijn niet toegestaan tenzij er geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is of/een groot openbaar belang wordt ingediend. Daarnaast moet de ontwikkeling een positieve bijdrage leveren aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische waarden en de landschappelijke waarden en kenmerken.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van de Groenblauwe mantel is gebruik gemaakt van de geoportaal van provincie Noord-Brabant. Hieruit blijkt dat het plangebied binnen de groenblauwe mantel is gelegen.

Figuur 29. Ligging projectgebied (rood) en compensatiegebieden (groen) ten opzichte van de Groenblauwe mantel, NNB en ecologische verbindingzone.

Analyse en toetsing effecten

Het gehele plangebied is gelegen binnen de Groenblauwe mantel. In de omgevingsverordening staat vastgesteld dat de ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden van het gebied behouden dienen te blijven en dat ontwikkelingen binnen de Groenblauwe mantel gepaard dienen te gaan met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van ecologische waarden en kenmerken.

De natuurcompensatie betreft de ontwikkeling van 44.485 m² agrarisch gebied naar natuurgebied. Hiermee vindt een forse overcompensatie plaats. Tevens zal een ecologische verbindingzone binnen het gehele plangebied worden aangelegd om de ecologische waarden van het gebied te behouden. Door deze ontwikkelingen zal het project een positieve bijdrage hebben aan de ecologische waarden en kenmerken van het gebied. Effecten op de Groenblauwe mantel kunnen voor het voorgenomen project worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek of nadere procedures zijn niet noodzakelijk.

7.4 Gemeentelijk beleid

Gemeente Bergen op Zoom heeft, voor zover bekend, geen specifiek beleid ten aanzien van natuur en/of biodiversiteit. Gemeentelijk beleid ten aanzien van natuur is niet van toepassing op het plan.

8. Conclusies

8.1 Wet natuurbescherming

8.1.1 Natura 2000-gebieden

Effecten door externe werking zoals verstoring door geluid, licht, optische verstoring e.d. zijn op voorhand uit te sluiten vanwege de afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied.

Uit de analyse blijkt dat er mogelijke effecten van stikstofdepositie kunnen optreden op Natura 2000-gebieden als gevolg van het voorgenomen plan. Door Sweco is een AERIUS-berekening uitgevoerd (Dekker, 2021) en een notitie opgesteld. In de notitie is het volgende geconcludeerd:

Voor de gebruiksfase van de planontwikkeling Poortgebied Bergsche Heide is het effect op de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden berekend. In de berekening is gerekend met de verkeersgeneratie vanuit het plan, het netwerkeffect als gevolg van de nieuwe ontsluitingsweg, de omvorming van landbouwgrond naar natuur, en externe saldering met de emissierechten van een veehouderij. Uit de berekening blijkt dat er in de gebruiksfase geen toenames van de stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/jaar zijn berekend.

De toepassing van intern en extern salderen als mitigerende maatregel leidt automatisch tot de verplichting om een Passende Beoordeling uit te voeren en een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

8.1.2 Soortenbescherming Poortgebied

Er zijn mogelijk verschillende beschermde soorten aanwezig in het plangebied en bijbehorende compensatiegebieden. Negatieve effecten op vogels, vleermuizen, kleine marterachtigen en amfibieën en reptielen als gevolg van de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is daarom voor deze soortgroepen noodzakelijk. Mogelijk is tevens het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig. Het onderdeel natuur staat de realisatie van de plannen niet in de weg omdat ontheffingen op voorhand verleenbaar worden geacht.

Jaarrond beschermde nesten

Omdat het plangebied geschikt broedhabitat biedt voor vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen, is tijdens het veldbezoek extra aandacht geschonken aan de inspectie van bomen. De bomen binnen het plangebied zijn visueel geïnspecteerd. Er zijn gedurende het veldbezoek, binnen en in de directe omgeving van het plangebied, geen nesten van vogelsoorten met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen

aangetroffen. Het plangebied biedt mogelijk wel geschikt foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Echter zal er voldoende foerageergebied binnen en in de directe omgeving van het plangebied overblijven zodat de Staat van Instandhouding van deze soorten niet in het geding zal komen door de voorgenomen plannen.

Overige broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen van vogelsoorten met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen. Wel is het plangebied en compensatiegebied A geschikt voor algemene broedvogels. Er wordt aangeraden om de werkzaamheden plaats te laten vinden buiten het broedseizoen (globaal 15 maart tot 15 augustus). Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaats zullen moeten vinden, dient de projectlocatie en directe omgeving (invloedsfeer van de werkzaamheden) door een ter zake kundig persoon gecheckt te worden op de aanwezigheid van broedvogels kort voorafgaand (uiterlijk een week) aan de werkzaamheden. Deze persoon bepaalt of en waar (op welke verstoringafstand) werkzaamheden mogen worden uitgevoerd.

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Tevens zijn er potentiële vliegroutes aanwezig. Aanvullend onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen is daarom noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is mogelijk nodig.

De werkzaamheden en gebruiksfase kunnen mogelijk verstoring door verlichting hebben als gevolg. Het is van belang dat er geen verstoring door verlichting optreedt richting de bomen rondom het poortgebied en de parkeervoorzieningen tijdens de werkzaamheden als tijdens de gebruiksfase. Dergelijke verstoring is een overtreding van artikel 3.5, lid 2. Verstoring tijdens de aanlegfase kan tegengegaan worden door tijdens de kwetsbare periode (april t/m oktober, tussen zonsondergang en zonsopgang) geen verlichting toe te passen bij de werkzaamheden. Indien dit niet mogelijk is, moet de intensiteit en richting van de verlichting zodanig worden aangepast om verstrooiing richting de bomen binnen en rondom het plangebied tegen te gaan. Er kan worden gewerkt met een amberkleurige vleermuisvriendelijke verlichting met een zogenaamde human/bat response ratio groter of gelijk aan 45. Daarnaast kan er gewerkt worden met armaturen die het licht goed richten met een scherpe bundel om onnodige verstrooiing tegen te gaan, met name ledlampen zijn dan geschikt. Tevens is het van belang om verstoring door verlichting tijdens de gebruiksfase tegen te gaan door de verstrooiing van verlichting richting de bomen rondom het plangebied te voorkomen.

Marterachtigen

Omdat de boommarter, bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel in de directe omgeving van het plangebied zijn waargenomen, is de aanwezigheid van marterachtigen niet op voorhand uit te sluiten. Om de aan- dan wel afwezigheid van marterachtigen binnen het plangebied vast te stellen is aanvullend onderzoek is noodzakelijk. Indien de aanwezigheid van marterachtigen wordt vastgesteld is mogelijk een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk om het plan uit te kunnen voeren.

Amfibieën en reptielen

Rondom Brasserie De Berk is de poelkikker, rugstreeppad en Alpenwatersalamander geschikt overwinteringshabitat aanwezig. Wanneer er gewerkt wordt buiten de kwetsbare periode van deze soorten (tussen april en oktober), kunnen negatieve effecten worden voorkomen. Indien werken buiten de kwetsbare periode van de beschermde amfibieën en reptielen niet mogelijk is, is het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Binnen het plangebied is geschikt habitat aanwezig voor de levendbarende hagedis. Om de aan-, dan wel afwezigheid van de levendbarende hagedis aan te tonen is nader onderzoek noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is mogelijk nodig.

Om te voorkomen dat de rugstreeppad de werklocatie gaan bevolken dienen preventieve maatregelen genomen te worden. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog, welke minimaal 10 centimeter is ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken, moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie te allen tijde kunnen vervullen. Er moet regelmatig gecontroleerd worden op kieren en overhangende vegetatie.

8.1.3 Soortbescherming compensatiegebieden

Om negatieve effecten op vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen te voorkomen dienen er mitigerende maatregelen worden genomen.

Vleermuizen

De werkzaamheden en gebruiksfase kunnen mogelijk verstoring door verlichting hebben als gevolg. Het is van belang dat er geen verstoring door verlichting optreedt richting de bomen rondom het poortgebied en de parkeervoorzieningen tijdens de werkzaamheden als tijdens de gebruiksfase. Dergelijke verstoring is een overtreding van artikel 3.5, lid 2. Verstoring tijdens de aanlegfase kan tegengegaan worden door tijdens de kwetsbare periode (april t/m oktober, tussen zonsondergang en zonsopgang) geen verlichting toe te passen bij de werkzaamheden.

Amfibieën, reptielen en vissen

Het wordt aangeraden om de werkzaamheden aan de Kraggeloop uit te voeren in de periode tussen oktober, november en december, met de voorkeur in de maand oktober. Dit is namelijk de periode tussen de voortplanting en de winterrust van amfibieën en vissen.

8.1.4 Zorgplicht

Ten slotte geldt de zorgplicht voor alle (ook de onbeschermde) plant- en diersoorten. De zorgplicht houdt in dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Een manier om aan de zorgplicht te voldoen is om de werkzaamheden vanaf één kant rustig op de starten zodat mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Tevens wordt aangeraden om in verband met verstoring van aanwezige dieren de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit te voeren.

8.2 Natuurbeleidskaders

8.2.1 Provinciaal beleid

Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied is gelegen in een NNB-gebied. Om te compenseren voor de aantasting aan NNB is gekozen voor een saldobenadering. Voor de natuurcompensatie voor de realisatie van het bestemmingsplan zijn percelen in het Kraggeloopgebied ten noordoosten (18.774 m²) en oosten (25.711 m²) van het plangebied aangekocht. Dit heeft geresulteerd in een natuurcompensatie van 44.485 m². De beoogde natuurcompensatie voldoet daarmee ruimschoots aan de compensatieopgave conform de richtlijnen binnen de provinciale Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. De twee compensatiegebieden voor het verloren NNB zullen van hogere kwaliteit zijn dan het huidige NNB (droogbos met productie) en zodoende het NNB op termijn robuuster maken. Voor compensatiegebied A is dit in 2018 in een compensatieplan uitgewerkt. Compensatiegebied B zal nader worden uitgewerkt in een notitie.

Groenblauwe mantel

Het plangebied is gelegen binnen de Groenblauwe mantel. De natuurcompensatie betreft de ontwikkeling van 44.485 m² agrarisch gebied naar natuurgebied. Hiermee vindt een forse overcompensatie plaats. Tevens zal een ecologische verbindingszone binnen het gehele plangebied worden aangelegd om de ecologische waarden van het gebied te behouden. Door deze ontwikkelingen zal het project een positieve bijdrage hebben aan de ecologische waarden en kenmerken van het gebied. Effecten op de Groenblauwe mantel kunnen voor het voorgenomen project worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek of nadere procedures zijn niet noodzakelijk.

8.2.2 Gemeentelijk beleid

Gemeentelijk beleid ten opzichte van natuur is niet van toepassing.

Referenties

- Avé, M. (2018) Nader onderzoek ecologie. Uitbreiding en ontsluiting Bergsche Heide. 9 oktober 2018. 18.006. Ekoza, Arnhem.
- BIJ12 (2017a) *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0*. Juli 2017. Utrecht
- BIJ12 (2017b) *Kennisdocument Rugstreeppad, versie 1.0*. Juli 2017. Utrecht
- Buggenum, H., Geraeds, R. P. G., & Lenders, A. J. (2009). *Herpetofauna van Limburg: verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008*. Stichting Natuurpublicaties Limburg (SNL).
- Dekker, B. (2021) AERIUS-berekening. Stikstofdepositie Poortgebied Bergsche Heide. 51002190. Sweco.
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill. 2011. Vleermuizen, Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Uitgevers BV Utrecht - Zoogdierverseniging Nijmegen.
- Janssen, E.W.A. Janssen (2015) Nader onderzoek vleermuizen. De Berk en de Bergsche Heide, Bergen op zoom. 14 oktober 2015.
- Jonge, de L. (2019) Nader onderzoek. Brasserie De Berk. Onderzoek naar voorkomen van diverse doelstoorten. 0415569.100. 27 september 2019. Anteagroup
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. *Natura 2000*. Ingezien van www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland 1 december 2021.
- Moret, G. (2018). Compensatieplan Natuur Netwerk Brabant. Poortgebied Bergsche Heide en ontsluitingsweg te Bergen op zoom. 20240391-05. 30 oktober 2018. Agel adviseurs.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2016-2021. Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>.
- Schellingen, C., & Artz, A. (2018) Toets Natura 2000 – Wet natuurbescherming.0419836.00 Anteagroup
- Spruijt, G. (2015a) Quickscan Flora- en faunawet Bergsche Heide te bergen op Zoom. 20140391. AGEL adviseurs
- Spruijt, G. (2015b) Quickscan Flora- en faunawet Poortgebied de Bergsche heide en de Berk te Bergen op zoom. Deelgebied: Nieuwe ontsluitingsweg + uitbreiding Bergsche heide. 20140391-03. AGEL adviseurs.

Zoogdierverseniging (2021) . Ingezien van
www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten op 1 december 2021